

تاثیر بذر گیاه دارویی رازیانه بر تولید شیر، هورمون های رشد و پرولاکتین خون گوسفند سنجابی

سیف الله کاشانی^{۱*}، فرخ کفیل زاده^۲، فریده ممیز^۳ و حبیب الله خیرمنش^۱

۱-دانش آموختگان کارشناسی ارشد علوم دامی دانشگاه رازی کرمانشاه ۲- دانشیار تغذیه دام دانشگاه رازی کرمانشاه ۳- دانش -

آموخته کارشناسی گیاهان دارویی دانشگاه اراک

Skashani64@gmail.com*نویسنده مسئول: سیف الله کاشانی:

چکیده

در پژوهش حاضر اثر گیاه دارویی رازیانه بر تولید و هورمون های رشد و پرولاکتین خون گوسفند نژاد سنجابی مورد ارزیابی قرار گرفته است. ۱۲ راس گوسفند بر اساس سن و میانگین تولید به دو گروه مساوی تقسیم شدند. گروه اول به عنوان گروه شاهد با جیره پایه و گروه آزمایشی علاوه بر جیره پایه، روزانه ۲۰ گرم پودر بذر رازیانه نیز دریافت کردند. پس از یک هفته دوره عادت دهی، دوره آزمایشی به مدت ۳ هفته در نظر گرفته شد. در این مدت، هر ۲ روز یک بار شیر تولیدی هر دام جداگانه ثبت شد. در روز آخر آزمایش از سرخرگ و داج هر دام نمونه های خون تهیه شد. نتایج حاصل نشان داد که میزان شیر تولیدی در گروه آزمایشی بیشتر از گروه شاهد بود ($P \leq 0/01$). در مورد هورمون های خون، هورمون رشد تغییر معنی داری نداشت ولی هورمون پرولاکتین در گروه آزمایشی افزایش یافت ($P \leq 0/01$) که می تواند یکی از عوامل افزایش تولید شیر باشد.

کلمات کلیدی: رازیانه - تولید شیر - هورمون رشد - هورمون پرولاکتین - گوسفند سنجابی

مقدمه

با پیشرفت روند تحقیقات به خصوص در زمینه کشاورزی جنبه های جدیدی از افزایش تولید نهاده های دامی با هزینه کمتر و باکیفیت مطلوب تر مد نظر قرار گرفته است. چندیست در این ارتباط گیاهان دارویی و متابولیت های مختلف آنان و اثر آنان بر تولیدات دامی مورد بررسی قرار گرفته اند.

رازیانه گیاهی علفی، چندساله و از خانواده چتریان می باشد. بیشتر خواص دارویی آن به ترکیباتی نظیر آنتول (Anethole) که به وفور در بذر و به مقدار کمتر در برگ و ساقه وجود دارد نسبت داده می شود که از جمله این خواص می توان به شباهت آنتول با دوپامین (عامل مهار ترشح هورمون پرولاکتین از هیپوفیز) و اثرات استروژنیک آن (۴) اشاره کرد که منجر به پیامدهای مفید و مختلفی در صورت مصرف می شود (۲۱). به طور خلاصه رازیانه با اثرات شبه هورمونی خود می تواند منجر به فرایندهای فیزیولوژیکی گردد که در انتها سبب افزایش تولید و ترشح شیر می شود (۶و۸).

این بررسی به دنبال کشف وجود یا عدم وجود تاثیر بذر رازیانه بر تولید شیر گوسفند بود و در صورت مثبت بودن این قضیه، چگونگی این اثر را و یا به عبارت بهتر علل فیزیولوژیک این امر را دنبال می کرد که با توجه به منابع موجود و تحقیقات انجام گرفته، بررسی تغییرات هورمونی مرتبط با تولید و ترشح شیر- هورمون رشد و پرولاکتین که به ترتیب موثرترین هورمون ها بر تولید ترشح شیر در نشخوار کنندگان می باشند (۹) - هدف این تحقیق بود.

مواد و روشها